

Yttrande över remiss - Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)

Katrineholms kommun har fått tillfälle att yttra sig över remissen Svar på remiss - Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47). Remissen har skickats till vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen vilka har inkommit med varsitt yttrande. Nedan redovisas för de avsnitt där förvaltningarna inte instämmer med och/eller har övriga synpunkter på utredarens förslag.

Det är svårt att tillgänglighetsanpassa e-tjänster för många inom berörd verksamhet. Till exempel har personer med förvaltarskap inte bank-ID.

Även LSS-verksamhet kan bedrivas enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Som utredningen uppmärksammar saknas forskning om orsaken till att viss del av de insatser som ges utifrån socialtjänstlagen fördelas olika mellan kvinnor och män samt mellan flickor och pojkar. För att utreda orsaken till sådana skillnader menar vård- och omsorgsförvaltningen att det krävs kvalitativa studier där enskilda deltar. Utan enskildas medverkan riskerar orsakssambandet att förklaras med tidsenliga stereotyper.

Förvaltningen välkomnar den generella betoningen på preventivt arbete, till exempel fysisk aktivitet för äldre i 7.3.3. I den andan tycker vi att även äldre och funktionsvarierade skulle kunna inkluderas i skrivningarna om sociala investeringar som nu handlar om ungdomar. Även om, som utredningen skriver: "... de initiala kostnaderna överskrids, ofta mångfaldigt, av framtida besparingar på kort såväl som lång sikt" menar förvaltningen att fler typer av individer skulle kunna inkluderas. Dessutom är det svårt att beräkna värden och kostnader för sociala investeringar och det går att tolka litteraturen mer positivt än vad utredningen gör (Med framtiden för sig – en ESO-rapport om sociala investeringar 2020:1 Anna Balkfors, Tomas Bokström och Tapio Salonen).

Förvaltningen föreslår formuleringen våld i nära relationer. I det praktiska arbetet mot våld förutsätter förvaltningen att stora resurser satsas på arbete mot våld oavsett formulering i Socialtjänstlagen.

Nedtoningen av målgrupper är till förmån för individens behov och för att undvika omotiverade skillnader i insatser och bedömningar. Därför stöder förvaltningen utredningen i att föreslå en fortsatt utredning om genusbias i bedömningar och insatser (7.2.4), även om förvaltningen förutsätter att det redan finns stor medvetenhet i frågan.

Vid samhällsplanering även beakta bostäder för äldre eller enskilda med funktionsnedsättning.

Förslaget i 12.1.2 om systematisk uppföljning av individärenden anser förvaltningen kommer att kräva resurser vilket motverkar intentionen att den nya lagen inte ska öka kommunernas kostnader.

Det är oklart kring definitionen om vad begreppen faktiskt innebär.

Den som ska beställa sin insats utan behovsprövning behöver denne kunna orientera sig vad avser de aktuella insatsernas innehåll och kunna ta den kontakt som krävs. Insatser som ges utifrån socialtjänstlagen ska vara ändamålsenliga. Vid införande av icke behovsbedömda insatser finns en risk att insatser används utan att behov faktiskt föreligger. Innehåll i insatser riskerar i större utsträckning att bestämmas mellan den enskilde och utföraren. Det innebär att det kan förekomma att innehållet i insatser blir ett annat än det som lagen avser att ge eller att behovet överdrivs.

Utföraren blir i viss mån också myndighetsutövare, då uppgifter om vilka behov som föreligger på något sätt också behöver inhämtas. Vidare får även antas ligga i sakens natur att externa utförare, i likhet med vad som uppstått vid införandet av personlig assistans enligt LSS, som regel aktivt är drivande för volymmässig utökning av insatser och på så sätt blir kostnadsdrivande. Det kan också förväntas att externa utförare aktivt kommer att söka upp enskilda för att erbjuda sina insatser. En sådan utveckling kan också innebära att andra behov av insatser än de som utförare har som uppdrag att utföra inte blir uppmärksammade när brukaren inte har någon kontakt med en kommunal handläggare.

Av utredningen framgår insatser som ändå måste föregås av prövning. Vård- och omsorgsförvaltningen uppmärksammar att insats i form av korttidsboende inte räknas till dessa. Vissa insatser är inte endast av intresse för den enskilde, utan påverkar även annat samhällsstöd. När det gäller korttidsboende har regionerna ett intresse av att enskilda snabbt kan ges den insatsen. Om den enskilde ges möjlighet att själv beställa insatsen utan behovsprövning finns stor risk att insatsen kommer att innefatta sådant innehåll, av mer sjukvårdande slag, som kommunen inte har som uppdrag att ge. Ytterst kan enskildas rätt till vård äventyras och korttidsboenden kommer att få mer karaktär av sjukvård. Den utvecklingen vill vård- och omsorgsförvaltningen undvika och föreslår därför att korttidsboende läggs till de insatser som inte kan ges utan behovsprövning.

Utan myndighetsprövning kan det bli oklart vilken kommun som ansvarar för att godkänna kostnaden för insatser när brukaren befinner sig i en annan kommun än bosättningskommunen. Det kan också uppstå andra oklarheter om administrering av insatserna.

Förvaltningen befarar att den föreslagna möjligheten för kommunen att besluta om vilka insatser som ska vara behovsprövade eller inte skapar en för stor skillnad mellan kommunerna. Överhuvudtaget anser förvaltningen att skillnaderna mellan kommunerna i vilka insatser en behövande individ kan få bör utjämnas med statlig reglering.

Gällande vistelsekommun och ansvarsfördelning görs ett förtydligande kring vistelsekommun. Förvaltningen delar utredarens synpunkter att lagstiftningen behöver tydliggöras. Förvaltningen delar dock inte bedömningen att utöka vistelsekommunens ansvar då ansvaret är oklart.

§ 16

KS/2020:314 750

Svar på remiss - Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen fastställer redovisat förslag till yttrande och översänder det till regeringskansliet.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun har fått tillfälle att yttra sig över remissen Svar på remiss - Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47). Remissen har skickats till vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden vilka har inkommit med varsitt yttrande vilka sammanställts i ett förslag till yttrande.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2021-01-18
- Yttrande över remiss - Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) inklusive yttrandena från vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden
- Remiss - Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) se länk; [Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag - Regeringen.se](#)

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig Tony Rosendahl (V) samt utredaren Cecilia Nordqvist, vård- och omsorgsförvaltningen, och 1:e handläggaren Andreas Karlsson, vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningschefen Lena Ludvigsson (socialförvaltningen).

Beslutet skickas till:

Regeringskansliet

Akten